

BÜLLETEN

N 7 (11) • İyul • 2013-cü il

www.azersu.az

Qaynar xətt - 955

4 şəhərdə su təchizatı və kanalizasiya layihələrinin icrası başa çatmışdır

Prezident İlham Əliyev: "Əsas məqsəd insanları təmiz içməli su ilə təmin etməkdir"

"Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programı" na uyğun olaraq 4 şəhərdə su təchizatı və kanalizasiya layihələrinin icrası başa çatmışdır. İyul ayında Prezident İlham Əli-

yevin iştirakı ile Tovuz, Ağstafa, Şabran və Siyəzən şəhərlərində su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidənqurmadan sonra istifadəyə verilməsi ilə bağlı açılış mərasimləri keçirilmişdir.

strafli səh. 3, 4, 6-7

Şirvan şəhərinin su təchizatı yaxşılaşdırılır

Şirvan-Muğan qrup su kəmərindən Şirvan şəhərinə içməli suyun verilməsi nəticəsində istehlakçıların içməli su təchizatı xeyli yaxşılaşmışdır. İndiyədək mövcud şəbəkə vasitəsilə bir gündən bir su alan şəhər əhalisinin bir hissəsinə 24 saat fasiləsiz içməli suyun verilməsi təmin edilmişdir.

strafli səh. 5

Ceyranbatan-Qala kəmərindən qəsəbələrə içməli suyun verilməsinə başlanılmışdır

İyul ayında Ceyranbatan-Balaxani-Ramana-Qala-Pirallahi magistral su kəmərinin Balaxani qəsəbəsino qədər olan hissəsi istismara verilmişdir. Bununla əlaqədar Abşeron rayonunun Digah və Mehdiabad qəsəbələrinin bir hissəsinə, həmçinin Binəqədi rayonunun Binəqədi qəsəbəsinin Gülüstan yaşayış massivinə içməli suyun verilməsinə başlanılmışdır.

strafli səh. 8

Əsas prioritet içməli su və kanalizasiya layihələridir

İyulun 18-də Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2013-cü ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vozifələrə həsr olunmuş iclas keçirilmişdir. İclasda içməli su və kanalizasiya layihələrinin prioritet olduğunu diqqətə çatdırılmışdır, bu istiqamətdə tədbirlərin davam etdiriləcəyi bildirilmişdir.

strafli səh. 2

Yanvar-iyun aylarında 27 subartezian quyusu istismara verilmişdir

Kənd və qəsəbələrdə əhalinin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədi ilə 2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında 27 subartezian quyusu qazılıraq istismara verilmişdir. Görülüş işlər nəticəsində 24 yaşayış məntəqəsində 5 mindən çox sakinin içməli su problemi həll edilmişdir.

strafli səh. 10

Əsas prioritet içməli su və kanalizasiya layihələridir

İyulun 18-də Prezident İlham Əliyevin sədriyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2013-cü ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş icası keçirilmişdir. İclasda çıxış edən Prezident İlham Əliyev 2013-cü ilin 6 ayında ölkədə sosial və iqtisadi vəzifələrin uğurla icra edildiyini bildirmişdir. Dövlət başçısı qeyd etmişdir ki, 2013-cü ilin birinci yarımiliyində Azərbaycanda ümumi daxili məhsul 5 faiz, qeyri-neft sektorunu təxminən 11 faiz artmışdır:

“Ölkə iqtisadiyyatı çoxşaxəli şəkildə inkişaf edir və hesab edirəm ki, növbəti illərdə bu inkişaf özünü daha da qabarıq şəkildə göstərəcəkdir. Çünkü bu gün icra edilən və icrasını gözləyən layihələr növbəti illərdə güclü qeyri-neft sektorumuzun yaranmasına gətirib çıxaraçaqdır. 11 faiz səviyyəsində artan qeyri-neft iqtisadiyyatımız bütün işlərə çox gözəl təkan verir. Əlbəttə ki, iqtisadiyyatımızın əsas sahəsi neft sektorudur. Ancaq son müddət ərzində ümumi daxili məhsulun əsas hissəsi qeyri-neft sektorunda formalşır ki, bu da aparılan islahatların məntiqi nəticəsidir”.

Prezident İlham Əliyev ötən dövrə ölkə iqtisadiyyatına 12,5 milyard dollar

sərmayə qoyulduğunu bildirmiştir. Bunun 7 milyard dollarını daxili sərmayələr təşkil edir. Xarici sərmayələrin 5 milyard dollara çatdığını vurğulayan ölkə başçısı bunu Azərbaycanın beynəlxalq miqyasda cəlbədiciliyinin göstəricisi kimi qıtmətləndirmiştir. Prezident İlham Əliyev ilin sonuna dək bütün mənəbələr hesabına qoyulan sərmayələrin 25 milyard dollara çatacağını bildirmiştir. Prezident qeyd etmişdir ki, valyuta ehtiyatları ildən-ilə artır və bu gün 48 milyard dollardan çoxdur. Maaşlarda artım qeydə alınmış, orta maaş 520 dollar, orta pensiya 200 dollar səviyyəsinə çatmışdır. Regionların inkişafı programı sayəsində 6 ayda regionlarda 55 min yeni iş yeri açılmış, son 10 ildə açılan iş yerlerinin sayı isə 1 mln 180 minə çatmışdır.

Dövlət başçısı ölkədə böyük infrastruktur layihələrinin həyata keçirildiyini xatırladaraq içməli su və kanalizasiya layihələrinin prioritet olduğunu diqqətə çatdırmışdır: “**İnfrastruktur layihələri arasında xüsusilə içməli su, kanalizasiya layihələrini mən qeyd etmək istəyirəm. Çünkü bu layihələr növbəti aylarda, illərdə də icra ediləcəkdir. İcməli su-kanalizasiya layihələri bu gün əsas prioritetdir. Gördünüz kimi, demək olar**

ki, biz hər həftə, hər ay hansısa bir şəhərdə yeni su layihəsinin istismara verilməsini qeyd edirik, yaxud da onun təməlini qoyuruq. Bu proses artıq geniş vüsət almışdır. Dövlət bütçəsində də kifayət qədər vəsait nəzərdə tutulur”.

Prezident İlham Əliyev içməli su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin müasir tələblər səviyyəsində qurulması istiqamətində tədbirlərin davam etdiriləcəyi bildirilmişdir.

Dövlət başçısı cari ilin 6 ayının yekun göstəricilərinə əsaslanaraq ilin sonuna dək inkişaf templərinin qorunub saxlanılacağı qeyd etmiş, Dövlət İnvestisiya Programında nəzərdə tutulan bütün tədbirlərin həyata keçiriləcəyini diqqətə çatdırmışdır: “**Bu ilin altı ayında görülmüş işlər deməyə əsas verir ki, biz bu yüksək templəri saxlayacaqı və ilin əvvəlində qarşıda duran vəzifələrin hamisini icra edəcəyik. Biz yüksək templəri saxlamalıyıq, bütün layihələri vaxtında icra etməliyik. Bu il çox böyük Dövlət investisiya programı icra edilir. Əminəm ki, ilin sonuna qədər Dövlət İnvestisiya Programı tam şəkildə icra ediləcəkdir. Bu da öz növbəsində gələcək illər üçün daha da yaxşı zəmin yaradacaqdır”.**

Tovuz şəhərinə yeni mənbədən içməli su verilmişdir

Prezident İlham Əliyev qərb bölgəsinə səfəri çərçivəsində Tovuz şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsi ilə tanış olmuşdur.

Prezident İlham Əliyevin 2005-ci il oktyabrın 14-də imzaladığı Sərəncama əsasən Azərbaycan regionlarının, o cümləden Şirvan şəhəri, Hacıqabul, Kürdəmir, Saatlı, Sabirabad, Ağstafa, Gədəbəy, Qazax, Şəmkir və Tovuz rayonlarının sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsinə dair tədbirlər planı təsdiq edilmişdir. Tədbirlər Planına uyğun olaraq Tovuz şəhərinə də içmeli su xəttinin çəkilişi nəzərdə tutulmuşdur. Nazirler Kabinetinin müvafiq sərəncamı ilə Ağstafa və Tovuz şəhərlərinin su təchizatının yenidən qurulması və kanalizasiya sisteminin yaradılması layihələrin icrası Ərazilərin Bərpası və Yenidən Qurulması üzrə Agentliyi tapşırılmış və layihə-smeta sənədləri hazırlanaraq həmin

ilin noyabr ayında "Akkord Sənaye Tikinti İnvestisiya Korporasiyası" ASC tərəfindən işlərin yerinə yetirilməsinə başlanmış və layihələrin icrasına 2010-cu ilin dekabr ayında start verilmişdir. Tovuz şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sisteminin yenidən qurulması layihəsi rayon mərkəzi, Abulbəyli, Bozalqanlı, Aşağı Öysüzlü, Düz Cirdaxan, Celilli və Qazqulu kəndlərinin su tələbatını ödəyəcəkdir. **Layihənin tələblərinə əsasən 16 min şəhər və 28 min kənd əhalisinin sutka ərzində su tələbatı tam ödənilməlidir. Bütövlükdə tikintinin başa çatdırılması ilə 20 min şəhər və 30 min kənd əhalisinin, ümumilikdə 50 min nəfərin suya olan tələbatı ödəniləcəkdir.** Aparılmış analizlərin nəticələrinə görə,

mənbədən alınan suyun keyfiyyəti mövcud içməli su standartlarına tam uyğundur. Gələcəkdə Tovuzçay dəryaçasının tikintisinin başa çatdırılması ilə əlaqədar quyuların məhsuldarlığının artması da gözlənilir.

Dövlət başçısına məlumat verilmişdir ki, Tovuz şəhərinin su təchizatının yenidən qurulması və kanalizasiya sisteminin yaradılması işləri 3 mərhələdə aparılmışdır. Birinci mərhələdə magistral boru xətti, su anbarları, xlorlama və digər struktur obyektlərinin tikintisi başa çatmışdır. Bu mərhələdə subartezian quyularından nasos stansiyasına qədər 1588 metr uzunluqda polietilen borulardan ibarət su xətti, nasos stansiyasından su anbarları meydançasına qədər

magistral su kəməri və su anbarlarından şəhər şəbəkəsinə qədər uzunluğu 3434 metr olan magistral su xətləri çəkilmişdir. Suqəbulədici qurğular meydançasında keçid məntəqəsi, suqəbulədici kamera, xlorvurma və laboratoriya binaları, hər birinin həcmi 2500 kubmetr olan yeni su anbarları tikilmişdir.

Azərbaycan Prezidentinin icra işlərinin ikinci mərhələsi barədə məlumat verilmişdir. Bildirilmişdir ki, bu mərhələdə hidrogeoloji və mühəndis-axtarış işlərinin nəticəsinə əsasən su mənbəyi olaraq Tovuzçayın məcrası boyunca Qazqulu kəndi zonasında 5 subartezian quyusu qazılmış, şəhərin su və kanalizasiya şəbəkələri, kanalizasiya kollektor xətti, Tovuz "Sukanal" İdarəsi üçün xidməti bina və istehsalat bazası tikilmişdir.

Layihənin icrasının üçüncü mərhələsində çirkab su təmizləyici qurğular kompleksinin tikintisi və texnoloji sistemlərin quraşdırılması işləri aparılır. Kanalizasiya şəbəkələri sisteminin potensialı Tovuz şəhərinin Əlimərdanlı, Abulbəyli və Bozalqanlı kəndlərini əhatə edir. Məhsuldarlığı gün ərzində 7 min kubmetr olan çirkab su təmizləyici qurğuya gələcəkdə əlavə yaşayış məntəqələrinin də qoşulması mümkün olacaqdır.

Daha sonra Prezident İlham Əliyev şəhərə çəkilmiş yeni su xəttinin açılışını bildirən düyməni işe salmışdır.

Prezident İlham Əliyev iyulun 5-də Ağstafa şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidənqurmadan sonra istifadəyə verilməsi mərasimində iştirak etmişdir. Dövlət başçısına məlumat verilmişdir ki, Ağstafa şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsinin icrasına 2010-cu ilin dekabrında başlanılmışdır. Layihə Ağstafa şəhəri, Xətai qəsəbəsi, Qaçaq Kərəm, Yenigün, Aşağı Kəsəmən və Aşağı Göycəli kəndlərini əhatə edir. Hazırda tikintisi başa çatdırılmış su mənbəyinin potensialı 18 min şəhər və 22 min kənd əhalisinin suya olan tələbatını tam ödəyəcəkdir. Bu da əlavə yaşayış

Ağstafa şəhərində su təchizatı və kanalizasiya sistemləri istismara verilmişdir

Prezident İlham Əliyev: "Təmiz içməli su insanların sağlamlığı üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyır"

məntəqələrinin sistemə qoşulmasına imkan verir. Laboratoriya araşdırmları indiki mərhələdə suyun keyfiyyətinin həm beynəlxalq, həm də yerli standartlara tam uyğunluğunu təsdiq etmişdir.

Qeyd olunmuşdur ki, layihənin icrası üç mərhələyə bölündüb. Əvvəlcə magistral boru xətti, su anbarları, xlorvurma təsərrüfatı, laboratoriya və digər struktur obyektlərinin tikintisi başa çatdırılmışdır. Bu mərhələdə subarəzian quyularından su anbarlarına müxtəlif diametrlər polietilen borulardan ibarət xətt, su anbarlarından şəhər şəbəkəsinə qədər isə uzunluğu 4,27 kilometr olan magistral su xətləri çəkilmişdir. Suqəbulədici qurğular meydancasında kecid məntəqəsi, suqəbulədici kamerası, nasos stansiyası, xlorvurma və laboratoriya binaları tikilmiş, 1000 kubmetrlik mövcud su anbarı temir edilmiş, həcmi 1500 kubmetr olan yeni su anbarı inşa olunmuşdur.

Növbəti mərhələdə hidrogeoloji və mühəndis-axtarış işlərinin nəticəsinə əsasən su mənbəyi olaraq dəmir yolu boyunca Həsənsu və Vurğun kəndləri zonasında beş subarəzian quyusu qazılmış, şəhərin su və kanalizasiya şəbəkələri, kanalizasiya kollektor xətti, yerli sukanal idarəsi üçün inzibati bina və istehsalat bazası yaradılmışdır.

Layihənin icrasının üçüncü mərhələsində çirkab su təmizləyici qurğular kompleksinin tikintisi və texnoloji

sistemlərin quraşdırılması işləri aparılır. Kanalizasiya şəbəkələri sistemi Ağstafa şəhərinin Xətai qəsəbəsi, Qaçaq Kərəm və Yenigün kəndlərini əhatə edir. Məhsuldarlığı gündə 5 min kubmetr olan çirkab təmizləyici qurğuya əlavə yaşayış məntəqələrinin də qoşulması mümkün olacaqdır.

Prezident İlham Əliyev Ağstafaya suyun verilməsinin çox böyük tarixi hadisə olduğunu bildirmişdir: "Biz bu gözəl layihənin istismara verilməsini qeyd edirik. Çox şadam ki, nəhayət, Ağstafanın su problemi həllini tapır, uzun illər su problemi insanlara əziyyət verirdi. Nəhayət, bu layihə başa çatır, bundan sonra su ilə problem olmamalıdır. Çünkü içməli su hər bir insan üçün çox əhəmiyyətlidir. İnsanların sağlamlığı üçün təmiz içməli su xüsusi əhəmiyyət daşıyır. İndi ölkəmizin müxtəlif yerlərində bu layihələr icra edilir. Bu gün biz buna oxşar layihəni Tovuzda, həftənin əvvəlində Şirvan şəhərində istismara verdik. Demək olar ki, bu məsələlər, bu layihələr geniş vüsət alıbdır. Çünkü bunların həlli çox lazımdır. Əlbətə ki, bu layihələr böyük vəsait tələb edir.

Dövlət bu maliyyə yükünü öz üzərinə götürübdür. Düzdür, bəzi layihələr xaricdən verilən kreditlər hesabına icra edilir, ancaq bu kreditlər onsuz da qaytarılacaqdır. Yəni, bütün maliyyə yükünü Azərbaycan dövləti öz üzərinə götürüb. Onu da qeyd etmək istəyirəm ki, bu layihələr sərf sosial xarakter daşıyır.

Cünki Azərbaycanda su tarifləri çox aşağıdır. Yəni, bu layihələrə qoyulan vəsait bu tariflərin hesabına heç vaxt dövlətə qayda bilməz. Bəlkə yüz ildən sonra. Ancaq qarşıya belə məqsəd də qoyulmamışdır. Əsas məqsəd insanları təmiz içməli su ilə təmin etməkdir. Biz bu məqsədə çatırıq. Bu ilin sonuna qədər bir çox rayonlarda buna oxşar layihələr istismara veriləcəkdir. Gələn il də bu proses davam edəcəkdir.

Əfsuslar olsun ki, bütün dövrlərdə biz içməli su ilə lazımi səviyyədə təmin olunmamışq. Bütün dövrlərdə bu problem əsasən olaraq qalmışdır. Ancaq bu gün müstəqil Azərbaycan dövləti bu problemi də həll edir. Bu gün müstəqil dövlətik və ölkəmiz üçün, xalqımız üçün nə lazımdırsa, onu edirik. Buna bənzər layihələr bütün ölkə üzrə icra olunur. Bütün bu layihələri ona görə edirik ki, insanlar daha da yaxşı, daha da rahat yaşasınlar, sağlam olsunlar. İnsanların sağlamlığı üçün içməli su birinci şəxslidir. Hesab edirəm ki, biz bu layihələrin icrası ilə çox böyük tarixi işi görmüş oluruq. Görülən bütün bu işlərin təməlində düşünlülmüş siyaset dayanır".

Daha sonra Prezident İlham Əliyev yeni xətə şəhərə suyun verilməsini bildiron düyməni basmışdır. Dövlət başçısı şəhərin su təchizatının yenidən qurulması və kanalizasiya sisteminin yaradılması sahəsində görülən işlərlə tanış olmuş, layihənin növbəti mərhələsinin icrası ilə bağlı tapşırıqlarını vermişdir.

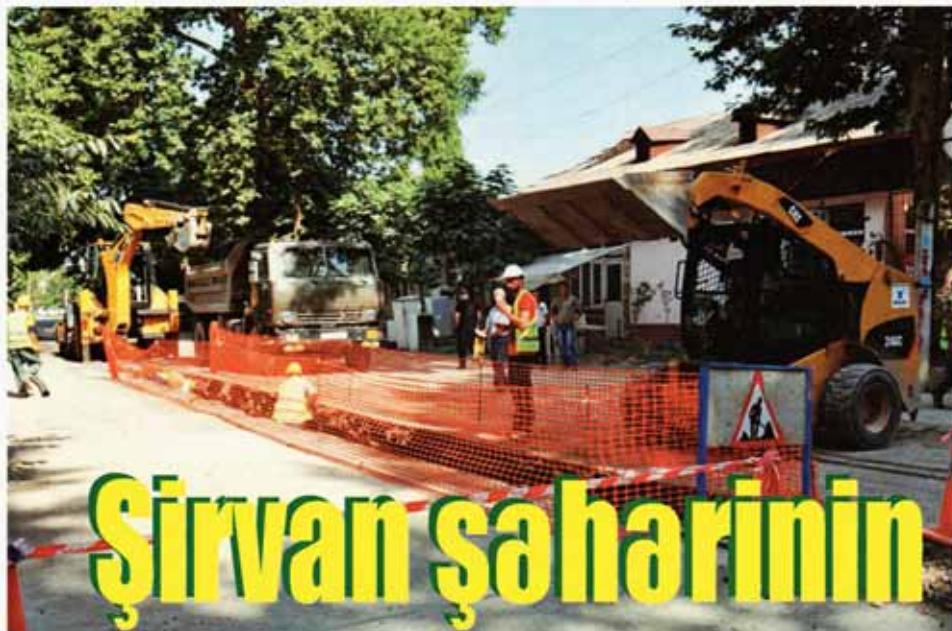
"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti istehlakçılarının içməli su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsinin yaxşılaşdırılması istiqamətdə tədbirləri davam etdirir.

"Azərsu" ASC "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programı"na uyğun olaraq bölgelərdə su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması istiqamətdə kompleks tədbirlər həyata keçirir. İcməli su təchizatı sektorunda həyata keçirilən ən böyük infrastruktur layihələrindən olan Şirvan-Muğan qrup su kəmərindən Şirvan şəhərinə içməli suyun verilməsi nəticəsində hazırda şəhərin 15 min sakininin içməli su təchizatı əsaslı şəkildə yaxşılaşdırılmış.

Təməli 2012-ci ilin iyul ayında Prezident İlham Əliyev tərəfindən qoyulmuş Şirvan-Muğan qrup su kəmərinin Şirvan şəhərindək olan hissəsinin inşasının yekunlaşması Şirvan şəhərinə yeni mənbədən içməli suyun verilməsinə imkan yaratmışdır.

Şirvan Sukanal idarəsinin rəisi Mirmuxtar Məmmədov bildirmişdir ki, "Azərsu" ASC tərəfindən "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programı"na uyğun olaraq bölgelərdə, o cümlədən Şirvan şəhərində də su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması istiqamətdə kompleks tədbirlər həyata keçirilir: "Şirvan şəhərində içməli su 1952-ci ildə tikilmiş sətomizləyici qurğudan verilir. Bu sistemin istismar müddəti çoxdan başa çatmışdır. Şəhər əhalisinin bir hissəsi Kür çayının qismən təmizlənmiş suyu ilə günaşırı olmaqla 12 saatlıq rejimlə təchiz edilir. Şirvan-Muğan qrup su kəmərinin bir hissəsinin istismara verilməsi ilə Şirvan şəhərinin içməli sudan eziyyət çəkən Yeni Yaşayış Massivinin problemi həllini tapacaq".

İkinin mərhələdə yeni mənbədən içməli suyun mövcud şəbəkə vasitəsi ilə şəhərin bir hissəsinə, eləcə də Yeni Yaşayış Massivinə verilməsinə başlanıll-

Şirvan şəhərinin su təchizatı yaxşılaşdırılır

mışdır. Bununla da indiyədək mövcud şəbəkə vasitəsilə bir gündən bir su alan şəhər əhalisinin bir hissəsinə 24 saat fasiləsiz içməli suyun verilməsi təmin edilmişdir. Hazırda Yeni Yaşayış massivində mərkəzləşdirilmiş su təchizatı sisteminin yaradılması işləri davam etdirilir. Yeni Yaşayış massivini fasiləsiz rejimdə içməli su ilə təmin etmək üçün magistral kəmər çökülmüş və daxili şəbəkənin qurulmasına başlanmışdır. Ümumi uzunluğu 60 km olan paylayıcı şəbəkənin 45,7 km-lük hissəsi çökülmüş və bununla da 4 minədək sakin 24 saat fasiləsiz içməli su ilə təmin olunmuşdur. **Şirvan Sukanal İdarəsinin rəisi** qeyd etmişdir ki, işlər tam başa çatdıqdan sonra su təchizatı yaxşılaşdırılmış əhalinin sayı 25 min nəfərə çatacaq. Yeni yaşayış massivində 2 minədək abonent ön ödənişli smart-kart saygalarla təmin olunacaq.

Sakinlər onlara yaradılan şəraitə görə ölkə Prezidentinə, "Azərsu" ASC-nin rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildirmişdir. 23 ildir Şirvan şəhəri Yeni Yaşayış massivində yaşayan Mobil Azayev burada son günlərə qədər ümumiyyətlə içməli su olmadığını bildirmişdir: "Bildiyiniz kimi bu yaxılarda ölkə Prezidenti İlham Əliyev Şirvana səfər etmişdi. Səfər çərçivəsində dövlətimizin başçısı Şirvan-Muğan qrup su kəmərindən Şir-

van şəhərinə içməli suyun verilməsi mərasimində iştirak etmişdir. Bu o deməkdir ki, dövlətimizin başçısı hər bir vətəndaşın problemləri ilə maraqlanır. Biz də su ilə təmin olunduğumuz üçün cənab Prezidentə minnətdarlığımızı bildiririk".

Yeni Yaşayış massivinin digər sakini Mafiyət Babayeva əvvəllər ay ərzində 3-4 maşın su aldıqlarını, bu da onlar üçün 70-80 manata başa gəldiyini qeyd etmişdir: "İndi isə şüklər olsun ki, 24 saat keyfiyyətli su ilə təmin olunmuşuq. Suyumuz fasiləsizdir, təzyiqi də yüksəkdir. Bu işdə xidməti olan hər kəsə, xüsusilə ölkə Prezidenti İlham Əliyevə minnətdarlığımızı bildiririk. Ölkə Prezidentinin fəaliyyəti əhalinin güzəranın yaxşılaşmasına xidmət edir. Yayın isti günlərində suyun verilməsi bizim üçün əsl bayramdır".

Akif Cəlilov da 20 ildir ki, burada yaşadığını və içməli sudan əziyyət çəkdiklərinin bildirmişdir: "Bu massivdə bu gündək su problemi ən aktual məsələlərdən biri idi. Bu gün görülən işlər ölkə Prezidentinin əhaliyə olan diqqətinin nəticəsidir. Əvvəllər suyu maşınlarla alırdıq. Həyətdə yaşıllıqdan əsər-əlamət yox idi. Bu gün isə gördüyüünüz kimi suyumu fasiləsiz olaraq gəlir. Bu işdə eməyi olan hər kəsə, "Azərsu" kollektivine minnətdarıq".

İçmali su layihaları tarixi

Prezident İlham Əliyev Siyəzən və Şabran şəhərlərinin içmali su və kanalizasiya şəbəkəsinin açılış mərasimlərində iştirak etmişdir

Prezident İlham Əliyev şimal bölgəsinə səfəri çərçivəsində Siyəzən və Şabran şəhərlərində içmali su ilə təmin edəcək su xəttinin və kanalizasiya şəbəkəsinin açılış mərasimlərində iştirak etmişdir.

İyulun 18-də Siyəzən şəhərində içmali su və kanalizasiya şəbəkəsinin açılışı ilə əlaqədar keçirilən mərasimdə Prezident İlham Əliyevə Milli su təchizatı və kanalizasiya xidmətləri üzrə ikinci layihə barədə məlumat verilərək bildirilmişdir ki, layihə Azərbaycan hökuməti və Dünya Bankının vəsaiti hesabına həyata keçirilir.

Prezident İlham Əliyev Siyəzən şəhərinin su təchizatı şəbəkəsinin planı, su təchizatı və kanalizasiya qurğularının yerləşmə sxemi, kanalizasiya şəbəkəsinin planı, çirkab sutəmizləyici qurğunun sxemi ilə tanış olmuşdur. Qeyd edilmişdir ki, Siyəzən rayon mərkəzinin əhalisini içmali su ilə təmin etmək üçün layihədə su mənəbəyi kimi

ikinci Bakı su kəməri qəbul edilmişdir. Layihələrdə yeni qurğuların texniki parametrləri öz əksini tapmışdır.

Prezidentə məlumat verilmişdir ki, Fransanın "SADE" və Azərbaycanın "RAMKO" şirkətləri arasında imzalanmış tikinti müqaviləsi əsasında Siyəzən şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya şəbəkələrinin bərpası və tikintisine başlanılmışdır. Şəhərin bütün evləri su və kanalizasiya şəbəkələrinə qoşulmuşdur. İkinci Bakı kəmərindən suyun götürülməsi və şəhərə paylanması üçün 100 kubmetrlik təmizləyici su anbarının, 1000 və 3000 kubmetrlik su anbarlarının tikintisi başa çatdırılmışdır. Çirkab sutəmizləyici qurğunun tikintisi davam etdirilir. Layihənin həyata keçirilməsi ilə Siyəzən şəhər əhalisini 24 saat ərzində içmali su ilə təmin etmək mümkün olacaqdır.

Prezident İlham Əliyev şəhəre suyun verilməsini bildirən düyməni işə salmış və layihənin uğurla başa çatdırılması ilə əlaqədar tapşırıqlarını ver-

mişdir.

İyulun 19-da Şabran şəhərinə səfər eden dövlət başçısı şəhərin içmali su və kanalizasiya şəbəkəsinin açılış mərasimində iştirak etmişdir. Mərasim iştirakçılarını salamlayan Prezident İlham Əliyev Şabran şəhərinə işməli suyun verilməsinin böyük, tarixi hadisə olduğunu bildirmişdir: "İçmali su insan üçün, insanın sağlamlığı üçün ən vacib amildir. Men şadam ki, indi Azərbaycanın bütün bölgələrində içmali su və kanalizasiya layihələri icra edilir. Bəzi yerlərdə bu layihələr artıq başa çatıb, bəzi yerlərdə hələ ki, icra edilir və yaxın 2-3 il ərzində ölkəmizin her bir şəhərində təmiz içmali su layihələri istismara veriləcəkdir. Bu, tarixi layihədir, tarixi əhəmiyyətə malikdir. Çünkü əsrlər boyu su problemi bizim insanları incidiirdi, su qılılığı yaşıyordı. Müxtəlif dövrlərdə layihələr icra edilmişdir. Ancaq sonra bu layihələrin imkanları tələbatımızı ödəmirdi. Çünkü ölkə inkişaf edir, əhali artır. Indi artıq Azə-

baycanın 9 milyon 400 min əhalisi vardır və tələbat artdıqca əlbəttə ki, biz yeni layihələrin icrasına da başlamalıydıq və bunu edirik. Bu proses Bakı şəhərində, böyük şəhərlərdə çox geniş vüsət almışdır. Hər bir şəhərdə içməli su-kanalizasiya layihələri icra edilir".

İnsanların sağlamlığının ən başlıca vəzifə olduğunu qeyd edən Prezident İlham Əliyev bildirmişdir ki, sağlamlığı təmin etmək üçün müxtəlif kompleks tədbirlər görülür. İlk növbədə, içməli su təminatına diqqət yetirilir. Özü də bu içməli su Dünya Səhiyyə Təşkilatının standartlarına uyğundur, yəni, təmizdir, keyfiyyətlidir. Biz bu layihənin səmərəsini görəcəyik, gələcək nəsillər də görəcəkdir. Mən çox şadam ki, Şabrandə artıq bu layihə tamamilə hazırlanır, içməli su və kanalizasiya layihələri

Vəlvələçay-Taxtakörpü su kanalının açılışını qeyd etdik. Artıq Taxtakörpü gölünə suyun doldurulmasına başlanılmışdır. Bu da ölkə miqyasında nəhəng layihədir, 180 min hektar sahəni əhatə edəcəkdir. 180 min hektarda suvarma yüksək səviyyədə təşkil ediləcək, 30 min hektar sahəyə isə yenidən su veriləcəkdir. Yəni, bu, kənd təsərrüfatının inkişafına, fermerlik fəaliyyətinə təkan verəcək, nəticədə ölkənin qeyri-neft sektorunu inkişaf edəcəkdir. Taxtakörpü su anbarı, su elektrik stansiyası, kanallar nəhəng infrastruktur layihələridir. Ancaq güclü dövlətlər belə layihələri icra edə bilərlər. Azərbaycanda nəhəng layihələr icra edilir. Bu, əlbəttə ki, bir tərəfdən ölkəmizin gücünü göstərir, digər tərəfdən dövlət siyasetini əks et-

Daha sonra Azərbaycan Prezidenti videoçarx və stendlər vasitəsilə milli su təchizatı və kanalizasiya xidmətləri üzrə ikinci layihə çərçivəsində Şabrandə həyata keçirilən tədbirlərlə tanış olmuşdur.

Dövlətimizin başçısına məlumat verilmişdir ki, Şabran rayon mərkəzinin 29 min 659 nəfərlik əhalisini içməli su ilə təmin etmək üçün layihəyə əsasən su mənbəyi kimi ikinci Bakı su kəməri nəzərdə tutulmuşdur. Bu məqsədlə 134800 metrlik su xəttinin və 122700 metr kanalizasiya xəttinin çəkilməsi, 100 kubmetrlik sutəmizləyici qurğunun nasos stansiyası ilə birlikdə tikintisi, 2 min kubmetrlik su anbarının nasos stansiyası ilə birlikdə inşası, 700 kubmetrlik

əhəmiyyətə malikdir

istifadəyə verilir. Əlbəttə ki, bu kimi layihələr ölkəmizin imkanlarını göstərir.

Ölkə başçısı Şabran rayonunda digər böyük layihələrin icra edildiyini qeyd etmişdir. Ölkə miqyasında və qeyri-neft sektorunda ən iri layihələrdən biri olan Taxtakörpü su anbarı layihəsi icra edilir. Bu gün biz

dirir. Çünkü bu layihələr insanların rahat yaşaması üçün icra edilir. Bu, elə layihələrdir ki, buraya qoyulan vəsait dövlətə birbaşa qayidian vəsait deyildir. Bu, yalnız insanlara şərait yaratmaq, xidmət göstərmək və biznes imkanlarını genişləndirmək üçün nəzərdə tutulmuşdur.

və 1000 kubmetr həcmində su anbarlarının, həmçinin şirkət su nasos stansiyası və gücü 29 min əhali ekvivalenti olan şirkət sutəmizləyici qurğunun inşası planlaşdırılır.

Bildirilmişdir ki, ilkin mərhələdə 145879 metr su, 129356 metr kanalizasiya xətti çəkilmiş, 5766 ev kanalizasiya xəttinə birləşdirilmişdir. Bundan başqa suyun şəhər əhalisine verilməsi üçün 100 kubmetrlik tənzimləyici anbarın, həcmi 700, 1000 və 2000 kubmetr olan su anbarlarının və şirkət su nasos stansiyasının tikintisi üzrə işlər artıq tam başa çatdırılmışdır. Gücü 29 min əhali ekvivalenti olan şirkət sutəmizləyici qurğunun daha müasiri ilə əvəz olunması üçün layihədə dəyişiklik edilmişdir. Qurğunun tikintisi davam etdirilir.

Prezident İlham Əliyev yeni xətə rayon mərkəzinə içməli suyun verilməsini bildirən düyməni basmışdır. Şabran içməli su və kanalizasiya şəbəkəsinin açılışı münasibətilə rayonda Qurtuluş Parkı yaradılmışdır. Mərasimdən sonra Prezident İlham Əliyev həmin parkla tanış olmuşdur.

Ceyranbatan-Qala kəmərindən qəsəbələrə içməli suyun verilməsinə başlanılmışdır

Prezident İlham Əliyevin 4 may 2011-ci il tarixli sərəncamla təsdiqlədiyi "2011-2013-cü illərdə Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramı" çərçivəsində Bakıtrafi kənd və qəsəbələrdə istehlakçıların içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması istiqamətində kompleks tədbirlər həyata keçirilir. Proqram çərçivəsində ən böyük infrastruktur layihələrindən olan Ceyranbatan-Balaxanı-Ramana-Qala-Pirallahi magistral su kəmərinin Balaxanı qəsəbəsinə qədər olan hissəsinin istismara verilməsi Abşeron yarımadasının bəzi yaşayış məntəqələrinə içməli suyun verilməsinə imkan yaratmışdır.

Ceyranbatan sutəmizləyici qurğular kompleksinin mövcud imkanlarından istifadə etməklə müqəddəs Ramazan ayı ərafəsində Ceyranbatan-Balaxanı-Ramana-Qala-Pirallahi xəttinin Balaxanıya qədər hazır hissəsi ilə Abşeron rayonunun Digah və Mehdiabad qəsəbələrinin bir hissəsinə,

həmçinin Binəqədi rayonunun Binəqədi qəsəbəsinin Gülüstan yaşayış massivinə içməli suyun verilməsinə başlanılmışdır. Bununla da uzun müddətdir içməli sudan əziyyət çökən yaşayış məntəqələrinə fasiləsiz içməli suyun veriləsi təmin edilmişdir. Beləliklə, yeni mənbədən içməli suyun verilməsi ilə Meh-diabad qəsəbəsində 4270, Digah qəsəbəsində 2960, Gülfəs-tan yaşayış massivində isə 1000-dən artıq sakinin 24 saat fasiləsiz su təchizatı təmin olunmuşdur. Bununla yanaşı

yeni ünvanların şəbəkəyə qoşulması işləri davam etdirilir və bunların nəticəsi olaraq Mehdiabad və Digah qəsəbələrində, eləcə də Güllüstan yaşayış massivində su təchizatı yaxşılaşdırılmış əhalinin sayı 10 min nəfərdən artıq olacaqdır. Layihə çərçivə-sində hər bir abunəçi smart-kart saygacla təmin olunur.

"2011-2013-cü illərdə Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına

dair Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq hazırda Bakı şəhəri və Abşeron rayonunun 36 qəsəbəsində su və kanalizasiya layihələri icra olunur. Ceyranbatan ultra-süzgəcli sutəmizləyici qurğunun, Ceyranbatan-Balaxanı-Ramana-Qala-Pirallahi magistral xəttinin tikintisi, həmçinin qəsəbələrdə mərkəzləşdirilmiş su şəbəkələrinin yaradılması işləri tam başa çatdıqdan sonra Abşeron yarımadasında 1 milyondan artıq insanın içməli su təchizatı əsaslı şəkildə yaxşılaşacaqdır.

Abunəçilərin sayı 2,9 faiz artmışdır

2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin su təchizatı və kanalizasiya xidmətləri göstərdiyi abunəçilərin sayı 35 min və ya 2,9 faiz artmışdır. 01 iyul 2013-cü il tarixinə olan məlumatə görə, "Azərsu" ASC-də 1171065 abunəçi su və kanalizasiya xidmətlərinin istifadəçisi kimi qeydiyyata alınmışdır. İstehlakçıların 1132575-i və ya 96,7 faizi əhali, 38490-i və ya 3,3 faizi isə qeyri-əhali qrupu abunəçiləridir. 2013-cü ilin birinci yarım illiyində əhali qrupu abunəçilərinin sayı 2,6 faiz, qeyri-əhali qrupu abunəçilərinin sayı isə 16 faiz artmışdır. Hesabat dövründə

əhali və qeyri-əhali qrupu üzrə abunəçilərin sayında nəzarət tədbirlərinin gücləndirilməsi, qeyri-qanuni qoşulmaların rəsmiləşdirilməsi, yeni abunəçilərin qeydiyyata alınması, həmçinin uçot sisteminin təkmilləşdirilməsi hesabına baş vermişdir.

01 iyul 2013-cü il tarixə "Azərsu" ASC-nin saygacla təmin olunmuş abunəçilərinin sayı 529 180-ə çataraq saygaçlaşma səviyyəsi 49,3 faiz təşkil etmişdir. Hazırda əhali qrupu abunəçilərinin 48,1 faizi, qeyri-əhali qrupu abunəçilərinin isə 86,3 faizi saygaclarla təmin olunmuşdur.

"Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programı"na uyğun olaraq bölgelərdə su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması istiqamətində genişmiqyaslı işlər həyata keçirilir. Dövlət büdcəsi hesabına maliyyələşdirilən layihə çərçivəsində Şəmkir şəhərində su təchizatı və kanalizasiya sistemləri yenidən qurulur.

İcrasına 2011-ci ilin oktyabrında başlanmış "Şəmkir şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemləri kompleksinin yenidən qurulması layihəsi" Şəmkir şəhərində 2035-ci ilə qədər perspektiv inkişaf nəzərə alınmaqla 47 min nəfərin içməli su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsi-

nin yaxşılaşdırılmasına hesablanmışdır.

Şəmkir şəhərinə içməli su Cəyir çayın hövzəsində tikilmiş drenaj sistemindən veriləcək. Su mənbəyin-

Şəhərdə ümumi uzunluğu 238 km olan şəhərdaxili su şəbəkəsinin 64 km-lük hissəsi çəkilmiş, 1800-dən artıq ünvan şəbəkəyə qoşulmuş, 735 ədəd smart kart tipli saygac quraşdırılmışdır. Şəhərdaxili şəbəkənin hazır olan hissəsinə yeni mənbədən içməli suyun verilməsinə başlanılmışdır.

Şəmkir şəhərində yanacaq çirkab suların axıdlılması üçün ümumi uzunluğu 203 km olan kanalizasiya şəbəkəsinin və kanalizasiya kollektorunun tikintisi davam etdirilir. Tullantı suları şəhərin kənarında inşa edilən çirkab su temizləyici qurğuya ötürüləcəkdir.

Tikinti-quraşdırma işlərinin 2014-cü ildə başa çatdırılması nəzərdə tutulur.

dən anbara qədər 480 mm diametrlı borularla 7 km uzunluğunda magistral, müxtəlif diametrlı borularla 5 km anbarlararası su xətləri çəkilmiş, tutumu 7000 kubmetr olan su anbarı tikilmişdir. Yeni tikilmiş xlorator qurğusu və laboratoriya binasında son tamamlama işləri aparılır.

Şəmkir şəhərinin su və kanalizasiya sistemləri yenidən qurulur

Kənd və qəsəbələrdə əhalinin içməli su təchizatı yaxşılaşdırılır

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti Bakı şəhəri ilə yanaşı, regionlarda da əhalinin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədi ilə təxirəsalınmaz tədbirləri davam etdirir. "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programı"na uyğun olaraq şəhər və rayon mərkəzlərində, eləcə də kənd yaşayış məntəqələrində genişmiqyaslı işlər həyata keçirilir. Bu məqsədlə içməli sudan daha çox əziyyət çəkən yaşayış məntəqələri müəyyənləşdirilərək layihələr həyata keçirilir.

Regionlarda həyata keç-

rilən layihələrin bir hissəsi "Azərsu" ASC-nin "Birleşmiş Sukanal" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti tərəfindən icra edilir. 2013-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində Gedəbəy rayonunun Pərizamanlı, Salyanın Xıdırı, Goranboyun Tap-Qaraqoyunlu, İsləyillilərin Kürd Eldarbəyli, Balakənin Sarı-bulaq, Qobustanın Cəməli, Göydərə, Ərəbəqədim və

digər kəndlərində su təchizatının yaxşılaşdırılması işlərinə başlanılmışdır. Əhalinin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədi ilə "Birleşmiş Sukanal" MMC-nin sifarişi əsasında 66,6 km uzunluğunda magistral və paylayıcı su xətləri çəkilmiş, 59 siyirtmə, 33 nasos, 2 elektrik mühərrikli quraşdırılmışdır. Bununla paralel olaraq,

su mənbələrində, kanalizasiya şəbəkələrində, baş qurğularda yenidənqurma işləri aparılmışdır. Cari ilin ötən dövrü ərzində suyun istehsal texnologiyasına riayət olunması laboratoriya analizlərinin vaxtı-vaxtında aparılması və qarşıya çıxan qüsurların aradan qaldırılması məqsədi ilə müvafiq tədbirlər görülmüşdür.

Qax şəhərində yeni su təchizatı və kanalizasiya sistemləri yaradılır

"Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programı"na uyğun olaraq Qax şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemləri yenidən qurulur.

İcrasına 2011-ci ilin noyabr ayında başlanmış "Qax şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemləri kompleksinin yenidən qurulması layihəsi" nə əsasən Qax şəhəri, Qaxbaş və Qaxinqloy kəndlərində 2035-ci ilə qədər perspektiv inkişaf nəzərə alınmaqla 20 min nəfərin içməli su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsi yaxşılaşacaqdır.

Layihəyə əsasən istehlakçıların dayanıqlı və keyfiyyətli su ilə təmin edilməsi üçün su mənbəyi Qax rayonunun İlisu qəsəbəsi yaxınlığında bulaqlar seçilmişdir. Bulaq sularının toplanaraq şəhərə ötürülməsi məqsədi ilə suqəbuləcici qurğu tikilmiş və bu mənbədən Qax şəhərine qədər 250 mm diametrlı borularla 6,7 km magistral su xətti çəkilmişdir. Qax şəhərini fasıləsiz rejimdə içməli su ilə təmin etmək məqsədi ilə inşa edilən və hər birinin tutumu 1000 kubmetr olan 6 ədəd su anbarında son tamamlama işləri aparılır.

Qax şəhərində ümumi uzunluğu 119 km olan şəhərdaxili su şəbəkəsinin 55 km-lük hissəsi çəkilmiş, 2 minə qədər ünvan şəbəkəyə qoşulmuşdur. İcməli su və kanalizasiya xidmətlərindən istifadənin dəqiqliğinin artırılması məqsədi ilə smart-kart tipli saygacın quraşdırılması

davam etdirilir. Şəhərdaxili şəbəkənin hazır olan hissəsinə yeni mənbədən içməli suyun verilməsinə başlanılmışdır.

Layihəyə uyğun olaraq, Qax şəhərində

ilk dəfə olaraq kanalizasiya sistemi yaradılır. Bu məqsədlə şəhərin Heydər Əliyev prospekti boyunca 17 km uzunluğunda kanalizasiya kollektorunun inşası başa çatmış, 89,5 km kanalizasiya şəbəkəsinin isə 34 km-lük hissəsində işlər yekunlaşmışdır. Qax şəhərində, Qaxbaş və Qaxinqloy kəndlərində yaranacaq tullantı suları şəhərin kənarında tikilecek və məhsuldarlığı sutkada 8000 kubmetr olacaq çirkab sutəmizləyici qurğuya ötürüləcəkdir.

Qeyd edək ki, Qax şəhərinin su təchizatı sistemi 1950-60-cı illərdə yaradılmışdır. Yeni layihənin icrasınadək Qax şəhərinin əhalisi çay və artezian sularından istifadə edirdi. Şəhərdə mövcud olmuş su şəbəkəsi istismara yararsızdır və şəhər əhalisinin texminən yarısı mərkəzləşmiş qaydada içməli su ilə təmin olunur.

Yanvar-iyun aylarında 27 subartezian quyusu istismara verilmişdir

"Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programı"na uyğun olaraq bölgelərdə su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması istiqamətində genişmiqyaslı işlər həyata keçirilir. "Azərsu" ASC-nin "Birləşmiş Sukanal" MMC-nin sifarişi əsasında sifarişi əsasında içməli sudan daha çox əziyyət çəkən yaşayış məntəqələrində su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədi ilə 2013-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində 27 subartezian quyusu qazılaraq istismara verilmişdir. Gəncə şəhərinin Məhseti qəsəbəsində. Eləcə də Zaqatala, Yardımlı, Lerik, İsləməlli, Goranboy, Ağdam, Balakən, Qazax, Ağcabədi, Samux rayonunun kənd və qəsəbələrində qazılmış subartezian quyuları yerli əhalinin içməli suya olan tələbatının ödənilməsinə öz töhfəsini vermişdir. Görülümiş işlər nəticəsində 24 yaşayış məntəqəsində 5 mindən çox sakının içməli su təchizatı yaxşılaşmışdır.

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti içməli suyun və kanalizasiya xidmətlərinin istifadənin dəqiq uçotunun aparılması, ödəniş səviyyəsinin yüksəldilməsi,

ödənişli saygacların sayı 100 mini keçmişdir.

"Azərsu" ASC smart-kart saygacların quraşdırılmasına ilkin mərhələdə Bakı, Sumqayıt və Abşeron Sukanal idare

və departamentlərinin xidmət göstərdiyi ərazilərdə başlanmış və daha sonra regionlarda həyata keçirilmişdir. Su və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihələri

çərçivəsində Quba, Zərdab, Lənkəran, Biləsuvar, İmişli, Şamaxı, Oğuz, Hacıqabul, Tovuz, Ağstafa və digər şəhərlərdə də abunəçilər smart-kart saygacalarla təmin

100 mindən çox ön ödənişli smart-kart saygacı quraşdırılmışdır

debitor borc probleminin aradan qaldırılması və su itkilərinin qarşısının alınması məqsədilə ön ödənişli (smart-kart tipli) elektron su saygaclarının quraşdırılması istiqamətində tədbirləri davam etdirir. 2012-ci ilin əvvəlindən smart-kart saygacların quraşdırılmasına başlanılmış və ötən müddətdə quraşdırılmış ön

Istehlakçıların içməli su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsinin yaxşılaşdırılması ilə yanaşı, bu sahədə dəqiq uçot sisteminin yaradılması, xidmətlərdən qeyri-qanuni istifadənin qarşısının alıması istiqamətində kompleks nəzarət tədbirləri həyata keçirilir. Bakı şəhər və Abşeron yarımadasında eləcə də regionlardareallaşdırılan infrastruktur layihələri göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə hesablanısa da bəzi istehlakçılar tərəfindən sui-istifadə hallarına yol verilir.

"Su təchizatı və tullantı suları haqqında" Azərbaycan Respublikası qanunun tələblərinə əsaslanaraq "Azərsu" ASC-nin Abonent işləri departamenti və yerli sukanal idarələrinin əməkdaşları mütəmadi olaraq su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinə baxış keçirir, xidmətlərdən istifadənin vəziyyətini araşdırır.

Cari ilin yanvar-iyun aylarında aparılan nəzarət tədbirləri nəticəsində içməli sudan qeyri-qanuni istifadə halları ilə bağlı 849 fakt aşkarlanmışdır. Araşdırmlar nəticəsində Səhmdar Cəmiyyətinə dəymmiş ziyanın məbləği 2,4 milyon

manat müəyyən edilmişdir. Görülüş tədbirlər nəticəsində bu məbləğin 993 min manatının ödənilməsi təmin edilmişdir. Tekcə cari

İcməli sudan qeyri-qanuni istifadə ilə bağlı 849 fakt aşkarlanmasıdır

ilin iyun ayında içməli sudan və kanalizasiya xidmətlərindən qanunsuz istifadə ilə bağlı 194 fakt aşkarlanmışdır. Bunlardan 168-i Bakı şəhərində, 26-i müxtəlif rayonlarda qeydə alınmışdır. Qiymətləndirmə nəticəsində "Azərsu" ASC-yə dəymış ziyan 279,6 min manat məbləğində müəyyən edilmiş və bunun 210,3 min manatının ödənilməsi təmin edilmişdir.

Araşdırmlar göstərir ki, su təchizatı

olunmuşdur. Ümumilikdə 2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında 58 min smart-kart saygacı quraşdırılmışdır.

Bundan başqa, magistral xətlər üzərində 21 ədəd elektromaqnit zond tipli ABB, rayon sukanal idarələrinin sərhədlərində isə 46 ədəd elektromaqnit fləns tipli KROHNE su saygacları quraşdırınlara istismara verilmişdir.

və kanalizasiya xidmətlərindən qanunsuz istifadəyə daha çox içməli suyun böyük miqdarda istehlak edildiyi yerlərdə - restoran, hamam, avtovuma və s. obyektlərdə rast gəlinir. Bəzən smart-kart saygacının quraşdırılmasına baxmayaraq abunəçilər içməli suya olan tələbatını saygacdankənar qoşulmalar hesabına ödəyirlər. Belə hallar aşkar-

landıqda içməli sudan və kanalizasiya xidmətlərindən qanunsuz istifadə edən abunəçilərin su təchizatı qeyd-şərtsiz dayandırılır və "Azərsu" ASC-yə dəymış ziyanın həmin abunəçilər tərəfindən ödənilməsi tələb edilir.

Su idmanının üstünlükleri

Su insana sakinlik və rəhatlıq verən, bədən ağrılarını yüngülləşdirməyə kömək edən ən yaxşı vasitə hesab edilir. İsti yay günlərində insanın suya tələbatı artır və daha çox su içilir. Amma suyun insan organizminin formallaşmasında əhəmiyyəti təkcə suyun içilməsi ilə bitmir. Su həm də idman vasitəsi olmaqla insan sağlamlığının qorunmasında mühüm rol oynayır. İdmanın böyük bir sahəsi su ilə bağlıdır və su idman növlərinə dünyada böyük maraq vardır. Su idmanına yelkənli qayıq idmanı, motorlu qayıq idmanı, su polosu, sualtı idman, suyatullanma, üzgüçülük və digər növlər aiddir. Su idman növləri arasında ən geniş yayılanı üzgüçülükdür.

Üzgüçülük kalori itirmə və əzələ işlətmə baxımından ən yaxşı vasitə hesab olunur. Üzgüçülük elə bir idman növüdür ki, burada hər hansı yaş məhdudiyyəti qoyulmur. Mütəxəssislər üzərinən

erkən yaşlardan tutmuş ahil çağlara qədər böyük tibbi əhəmiyyəti olduğunu qeyd edirlər.

Suda idman etmək sümük problemlərinin həllinə kömək edir. Tədqiqatlar göstərir ki, əzələ və oynaq problemləri olanlar üzərkən rahatlıq tapır. Suda hərəkətlər əzələ və oynaqların onurğa üzərindəki təzyiqini azaldır. Digər idman növləri və məşqlərlə müqayisədə su idmanı daha təsircidi xüsusiyyətlərə malikdir.

Əzələ qrupunun işləməsi baxımından hər bir idman növünün özünəməxsus xüsusiyyəti vardır. Elə idman növləri vardır ki, onlar əksinə, sümük və oynaq problemləri olan insanlar üçün töhlükəlidir. Üzgüçülük yeganə idman növüdür ki, bütün əzələ qruplarını hərəkətə gətirir, onların bərabər şəkildə, tarazlaşdırılmış təzyiq altında işləməsinə kömək edir.

Suyun içində oynaqlar daha elastik olur. Bu baxı-

dan oynaqlar daha geniş bucaq altında hərəkət edir.

Ürək-damar xəstəliyi olanlar üçün qan təzyiqini artırın və ürəyin fəaliyyətinin gərginləşdirən və yorucu fiziki fəaliyyətlər təklif edilmişdir. Bu səbəbdən üzgüçülük ürək xəstələri üçün ideal bir fəaliyyət olaraq məsləhət görülür.

Üzgüçülüğün əyləncə və estetik xüsusiyyətləri də vardır. Mütəmadi şəkilde üzgüçülük məşğələrinin səmərəli təşkili və keçirilməsi də uşaqlarda şüurlu intizam yaradır, təşkilatlılıq qabiliyyətini artırır, doğruluq, dözümlülük, iradəli olmaq kimi keyfiyyətləri inkişaf etdirir. Onların mərd və cəsur olmasına şərait yaradır, mübarizə aparmaq qabiliyyətini yüksəldir, dostluq, yoldaşlıq və vətənpərvərlik hissələrini inkişaf etdirir.

quruluşu normal formaya düşür. Suda üzmə astma xəstələri üçün də əhəmiyyətlidir. Üzəmə zamanı bütün əzələlər çalışışından insulin toxumalarının həssashiğı artar və diabet riskləri azalır. Nəhayət üzgüçülükə məşğul olarkən qan və toxumaldakı oksigen qəbulu artır. Bu da qan dövranının yaxşılaşmasına müsbət təsir edərək yuxu pozguluqları, stress, depressiya kimi həlləri aradan qaldırır.

Üzgüçülüğün tibbi faydası ilə yanaşı tərbiyəvi əhəmiyyəti də vardır. Yapon alimlərinin tədqiqatlarına görə, erkən yaşlardan üzgü-

